

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Diplomant : **Bc. Anna Martinková**
Oponent : **Ing.arch. Radka Sznapková**

Název práce : **Optimalizace využití zámku v Kuřimi**

1. Územní vazby a urbanismus

Celkový návrh respektuje danou situaci. Diplomantka se seznámila s platným územním plánem města Kuřim, který specifikuje řešené plochy jako plochy pro kulturu a městskou zeleň. Rovněž specifikovala urbanistické vazby na okolí, vymezení pozemku a dopravní napojení.

2. Architektonický koncept

Architektonický koncept je zcela jasně vymezen a je doložen obsáhlou textovou částí. Celkový koncept řešení vychází z poznatků, vyhodnocení a doporučení Stavebně historického průzkumu (SHP) PhDr. Jana Eliáše z roku 1982. Diplomantka se zaměřila na zhodnocení současného stavebního stavu kulturní památky a to jak z hlediska současného využívání a z hlediska využití budoucího. Studie řeší využití všech částí zámku, tj. budovy „A“, budovy „B“ včetně návrhu moderní přístavby a budovy „C a současně navrhuje nezbytné stavebně dispoziční úpravy v souvislosti se současnými potřebami a nároky (tj. sociální zařízení, bezbariérové užívání apod.). Koncepce rovněž zahrnuje žádoucí celkovou revitalizaci parků kolem zámku a vnitřního nádvoří a vytvoření nezbytného počtu parkovacích míst. Textová část studie dále rámcově popisuje napojení na inženýrské objekty, vnitřní rozvody a celkové řešení dopravy pěší, automobilové a obslužné.

3. Funkční a dispoziční řešení

Z dokumentace je zřejmé, že snahou autorky bylo vytvoření jednoduchého optimálního využití stávajících částí zámku a funkčního propojení v jeden celek. Hlavním kompozičním prvkem celkového konceptu, který vychází z doporučení výše uvedeného SHP, je posunutí brány od nároží východního křídla dále k severu a vytvoření nového vstupu. dalším zásadním prvkem jsou stavební úpravy objektu zámku v souvislosti s bezbariérovým využitím.

Brána je v koncepci situovaná na osu vstupu západního křídla a současně je vytvořeno nové moderní oplocení z perforovaného materiálu Corten, spojující východní a severní křídlo zámku. Tento materiál je navržený i na novodobou přístavbu k fasádě zádního křídla, ve které je výtah do 2.NP. Koncepčně je vytvoření centrálního nástupu k zámku velmi vhodné, domnívám se však, že zvolený materiál, byť perforovaný, nádvoří opět opticky uzavírá.

V souvislosti s bezbariérovým užíváním je zásadním kompozičním motivem návrh novodobé přístavby s výtahem, kterou ovšem autorka práce zdůvodňuje i fakty cit.: „...zakomponování novodobé konstrukce přístavby bylo navrženo z důvodu nevratného poškození fasády starého zámku...stavba je znehodnocena nevhodnými zásahy a probouráním nových otvorů...chybějící zádveři zámku...“. Těmto tvrzením lze oponovat z jednoduchého důvodu, že chybějící prvky štukové a architektonické výzdoby lze při současných možnostech a za dohledu státní památkové péče adekvátně doplnit dle dochovaných detailů, případně tuto část fasády

ponechat beze změn. Je zřejmé, že druhotné zásahy do fasády by bylo jistě vhodnější eliminovat i za cenu úpravy vnitřních dispozic a ne je skrývat.

Konstatuji dále, že památková péče se nebrání logickým a opodstatněným novodobým zásahům do památkově chráněných objektů za použití soudobých výrazových prostředků, což navržená hmota přístavby a nového oplocení jednoznačně dokazuje, je však otázkou, zda realizace přístavby z výše uvedených důvodů a následně i zvolený materiál v kontextu s historickou fasádou je vhodnou variantou. Domnívám se, že použití Cortenu - i když perforovaného - na opláštěné nového výrazného kubusu zcela potlačí původní hmotové řešení zámeckého křídla a snad vhodnějším řešením by byl materiál transparentní, který nechá vyniknout původní hmotě. Otázkou však i nadále zůstává zda vůbec toto realizovat.

Návrhem utilitární přístavby s „...*panoramatickým proskleným výtahem*...“ předkládá otázku, zda pozice výtahu je vhodně vybraná, zda nedochází k vytvoření zbytečně dlouhé tmavé chodby a zda výtah vlastně je „*panoramatický*“. V souvislosti s uvedeným vidím jako velmi složitý detail kontext napojení přístavby a stávajících profilovaných říms.

Stejnou připomínku mám i k řešení nového oplocení z materiálu Corten, které působí těžce a nádvoří opticky uzavírá (SHP doporučuje tvrdou ohradní nahradit mřížovým oplocením na podezdívce) a bylo by vhodnější zvolit jiné řešení moderními stavebními materiály.

V souvislosti s bezbariérovým využitím zámku poukazují na návrh mnoha zdvihacích plošin, zejména na plošinu navrženou před arkádami budovy „C“ (bezbariérový přístup je z chodby budovy „B“), plošinu z bočního vstupu do budovy „B“ (přístup je zabezpečen z nádvoří) atd. Plánujeme-li tak zásadní zásah do historické podstaty, jako je přístavba výtahu, je nutno pečlivě zvážit jeho pozici a snažit se, aby maximálním možným způsobem dokázal výtah provozně obsloužit ty prostory, které bezbariérově obslouženy být jednoznačně musí.

4. Konstrukce a materiály

Studie předpokládá minimální zásahy do historických konstrukcí, pouze je velmi logicky upraveno dispoziční řešení v souvislosti s plánovanou realizací sociálních zařízení. V souvislosti s nutnou úpravou stravovacího provozu je nutno počítat s možnými zásahy a rozvody potrubí VZT (mřížky, vyústění).

Nedoporučuji použití betonu v konstrukci na styku s terénem – případný torkret zcela neprodyšně uzavře původní konstrukce a jejich přirozené prostředí.

Barevné řešení je navrženo v kombinaci šedá (základní plochy) a bílá (aktivní prvky). Ve studii. V textové části není zmínka o návrhu stratigrafického průzkumu, který by měl být proveden a stanovit doporučení k obnovení původní barevnosti, případně specifikovat barevnosti objektů z následných období, které byly aplikovány při rekonstrukci a přestavbě zámku. Je rovněž zásadní otázkou, jakou formou se vyrovnat s barevností fasád objektů s různou dobou vzniku tj. odlišit pozdně renesanční zámek a novodobou stavbu s akcentem neorenesance. Stratigrafický průzkum by pravděpodobně prokázal, že v 19.století došlo k barevnému sjednocení fasád a je na zvážení, zda objekty v podobných odstínech i nyní sjednotit.

Objekty zámku „B“ a „C“ lze výsledně pojednat jako monochromatický celek, ale je možné i dvoubarevné řešení v navržených vhodných odstínech šedé a bílé, ovšem s aktivními prvky tmavšími a základní plochou světlou. Toto by bylo nutno předem zpracovat ve výkresové dokumentaci s přesným zákresem rozhraní jednotlivých barevných odstínů.

Nesourodá střešní krytina je v návrhu navržena jako krytina Tondach – Figaro, engoba černá, vzhledem k charakteru a historickému významu stavby doporučuji bobrovku neutrální červenou vzhledem k tomu, že povrchová úprava „engoba“ není příliš vhodná jako střešní krytina historických objektů vzhledem ke svému lesku.

Upozorňuji na možné navržené osvětlení, které by bylo umístěné na novém oplocení – z práce není zřejmé, zda by se jednalo o nasvětlení zámku nebo případně jen o dekorativní nasvětlení přístupové cesty a oplocení. V případě nasvětlení fasád zámku musíme přesně stanovit vhodný typ exteriérových svítidel a jejich působení na plastickou výzdobu a zamezení nežádoucím deformacím fasády a štukových prvků.

Zajímavým prvkem jsou exteriérové variabilní lavice z materiálu perforovaný Corten, které dotváří prostor nádvoří. V souvislosti s jejich návrhem však upozorňuji na známé nevýhody při použití tohoto materiálu, zejména stékání rzi, a je proto nutno zvolit vhodnou finální povrchovou úpravu.

Připomínky:

Grafické řešení :

Grafická úroveň předložené dokumentace je na vysoké úrovni, jsou vhodně zvolené barevné odstíny tisku. Pečlivě je zpracován detail řezu novou fasádou.

- výkresy jsou rozděleny na objekty A, B a C – toto řešení je trochu nepřehledné a bylo by vhodnější objekty nerozdělovat vzhledem k provozním vztahům lepší orientaci (je však zřejmé, že by výkresy byly potom značně rozsáhlé)
- měřítko je vzhledem k formátu tisku zvoleno příliš drobné
- bylo by vhodnější použít ve výkresech rozdílné tloušťky čar
- proč je v řezech uváděno číslo místnosti
- v půdorysech chybí základní kóty a v řezech chybí kóta ± 0.000 a výškové kóty

Architektonické řešení

- návrh a materiálové řešení přístavby a oplocení – je tato přístavba opodstatněná? je Corten vhodný?, nedochází k nežádoucí materiálové konfrontaci historické a nové architektury? nepůsobí Corten těžkopádně? dochází navrženým materiálem oplocení k deklarovanému optickému propojení parku a nádvoří?

Stavební řešení :

- eliminovat použití betonu
- střešní krytina – proč je zvolena krytina Tondach – Figaro engoba černá?

Provozní řešení :

- umístění výtahu je daleko od vstupu do objektu a vytváří se tak dlouhá chodba - zvážit možnost vnitřního vertikálního propojení a v souvislosti s tím maximálně eliminovat počet zdvihacích plošin (zdvihací zařízení není nijak výtvarně zajímavé a např. návrh této plošiny na schodišti před arkádami budovy „C“ je zcela nevhodný)
- v souvislosti s návrhem parkoviště a parkových úprav – pozor na množství kácení vzrostlé zeleně

Textová část :

- pozor na zarovnání odstavců a řádkování textu

Podklady a literatura:

- jsou mylně uvedena čísla platných vyhlášek č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby (studie uvádí vyhlášku č. 137/1998 Sb.) a vyhlášky č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb (studie uvádí vyhlášku č. 369/2011 Sb.)

*6. 2013 - by se
obrátil*

5. Výsledná prezentace práce

Práce je zpracovaná se základní znalostí problematiky rekonstrukce a možnostech současného využití památkově chráněných objektů, je rozsáhlá v textové i grafické části a koncepčně velmi dobře vnímaná. Dokumentace splňuje požadavky zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) a platných vyhlášek č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby a vyhlášky č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.

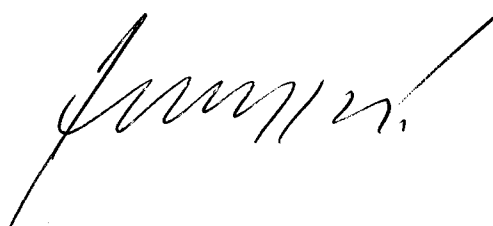
6. Závěr

Celkově lze konstatovat, že diplomová práce je provedena v dobré technické a architektonické úrovni a ve zdařilé úrovni grafické a připomínky a zčásti výhrady lze vzhledem k celkovému obsahu a zejména k rozsahu diplomové práce jednoznačně akceptovat.

Diplomantka by měla výše uvedené připomínky vysvětlit při obhajobě své práce a případně uvést důvody, které k těmto rozhodnutím vedly.

Přes všechny uvedené připomínky se domnívám, že práce splnila požadavky zadání, doporučuji ji k obhajobě a hodnotím

klasifikačním stupněm ECTS - C

Brno, 30.květen 2013

Poznámka : Citace z diplomové práce jsou psány kurzívou